

2023-11-15 Nr. NV-2810

ĮSTATYMO PROJEKTAS Nr.: TAP-23-1355(2); 23-1354(2); 23-1353(2) TAIS-23-10740(3); 23-10739(4); 23-10726(3)		DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VIEŠOJO SEKTORIAUS ATSKAITOMYBĖS ĮSTATYMO NR. X-1212 PAKEITIMO ĮSTATYMO NR. XIII-3308 2 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO, DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VIEŠOJO SEKTORIAUS ATSKAITOMYBĖS ĮSTATYMO NR. X-1212 2, 4 IR 13 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO IR SUSIJUSIO LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įtraukta į artimiausią Seimo sesiją	Pasirenkama ☒ Taip ☐ Ne	Finansų ministerija	Pasirenkama ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta 2023-11-14	Pasirenkama ☐ Svarstyti TAP (III dalis) ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☒ Svarstyti LRV posėdyje (A dalis) ☐ Gražinti tobulinti

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

- Finansinės būklės ataskaitos ir išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitos parengimas pagal paskutinio mėnesio, buvusio iki sprendimo dėl subjekto reorganizavimo arba likvidavimo priėmimo dienos, paskutinės dienos duomenis yra perteklinis reikalavimas didinantis administracinę naštą.
- Teisės aktų nuostatos aiškiai nereglamentuoja, kurio subjekto finansinėje apskaitoje turėtų būti registruojamos informacinės sistemos, kurios priklauso valstybei ar savivaldybei, tačiau jas patikėjimo teise valdo ne viešojo sektoriaus subjektai.
- Valdžios sektoriui priskiriamų subjektų finansinių ataskaitų duomenų konsolidavimas į viešojo sektoriaus subjektų grupių finansines ataskaitas numatytas už 2024 m., tačiau dėl šiuo metu modernizuojamo Finansų ministerijos valdomo Valstybės biudžeto, apskaitos ir mokėjimų sistemos Viešojo sektoriaus finansinės apskaitos bendrojo posistemio (FABIS), numatytu terminu konsolidavimo procesai nebus įgyvendinti.

Nurodytos problemos yra aktualios, pavyzdžiui:

- Praktikoje finansinės ataskaitos pagal sprendimo reorganizuoti ar likviduoti priėmimo dienos duomenis paprastai yra parengiamos gerokai vėliau po šio sprendimo priėmimo dienos. Pažymėtina, kad subjektai ataskaitas privalo rengti ir reorganizavimo arba likvidavimo pabaigoje;
- Kadangi teisės aktų nuostatos aiškiai nereglamentuoja, kurio subjekto finansinėje apskaitoje turėtų būti registruojamos informacinės sistemos, kurios priklauso valstybei ar savivaldybei, tačiau jas patikėjimo teise valdo ne viešojo sektoriaus subjektai, praktikoje pasitaiko atvejų, kai tiek informacinių sistemų patikėtiniai, tiek viešojo sektoriaus subjektai nevienodai interpretuoja teisės aktų nuostatas ir informacinės sistemos registruojamos skirtingai (projekto aiškinamajame rašte pažymima, kad pasitaiko atvejų, kai nėra registruotos nei vieno subjekto apskaitoje);
- Valdžios sektoriui priskiriamų subjektų finansinių ataskaitų duomenų konsolidavimas į viešojo sektoriaus subjektų grupių finansines ataskaitas numatytas už 2024 m. Tam turi būti pakeistos Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų (VSAFAS) formos ir pritaikyta Viešojo sektoriaus ataskaitų konsolidavimo informacinė (toliau – VSAKI) sistema. Kadangi šiuo metu modernizuojama FABIS, viešojo sektoriaus subjektai turi peržiūrėti ir prireikus pertvarkyti savo procesus, kiek jie susiję su apskaita ir atskaitomybe, taip pat vykdoma valstybės valdomų bendrovių pertvarka, valstybės ir savivaldybės įmonės pertvarkant į kitos teisinės formos subjektus, todėl finansinių ataskaitų duomenų konsolidavimo į viešojo sektoriaus subjektų grupių finansines ataskaitas terminas turi būti nukeltas.

Projektas parengtas siekiant mažinti administracinę naštą, nustatyti aiškesnį reglamentavimą ir tinkamai pasirengti valstybės ir (arba) savivaldybės kontroliuojamų pelno siekiančių subjektų finansinių ataskaitų duomenų konsolidavimui į valstybės ir savivaldybių ataskaitų rinkinius (atkreiptinas dėmesys, kad Valstybės kontrolė valstybinio audito išvadose pažymi, kad vienuoliktus metus iš eilės (nuo pat sudarymo pradžios) finansinių ataskaitų rinkinyje nustatomi reikšmingi duomenų iškraipymai).

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Projektu siūloma:

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

- Nustatyti, kad subjektų reorganizavimo, likvidavimo pabaigoje būtų rengiamos atitinkamai reorganizavimo pabaigos finansinė ataskaita arba likvidavimo pabaigos finansinė ataskaita vietoj dabar nustatyto reikalavimo rengti ataskaitas 2 kartus;
- Nustatyti, kad registru, kadastrų, valstybės ir kitų informacinių sistemų, kurias patikėjimo teise valdo ne viešojo sektoriaus subjektai ir iš kurių negauna jokių pajamų, vertę į savo ataskaitas įtraukia šių informacinių sistemų valdytojai;
- Atidėti valstybės ir (arba) savivaldybių kontroliuojamų pelno siekiančių subjektų finansinių ataskaitų duomenų įtraukimą į valstybės ir savivaldybių ataskaitų rinkinius iki 2026 m. (šiuo metu 2024 m.).

Siūlomas priemonės galima vertinti kaip tinkamas. Įgyvendinus projekto nuostatas vietoj dabar nustatyto reikalavimo rengti ataskaitas 2 kartus – priėmus sprendimą reorganizuoti ar likviduoti subjektą ir subjekto reorganizavimo ar likvidavimo pabaigoje, ataskaita būtų rengiama vieną kartą. Taip subjektams būtų sumažinama administracinė našta.

Nustačius, kad registru, kadastrų, valstybės ir kitų informacinių sistemų, kurias patikėjimo teise valdo ne viešojo sektoriaus subjektai ir iš kurių negauna jokių pajamų, vertę į savo ataskaitas įtraukia šių informacinių sistemų valdytojai, bus išvengiama atvejų, kai informacinės sistemos nėra registruotos nei vieno subjekto apskaitoje.

Atidėjus valstybės ir (arba) savivaldybių kontroliuojamų pelno siekiančių subjektų finansinių ataskaitų duomenų įtraukimą į valstybės ir savivaldybių ataskaitų rinkinius, bus tinkamai pasiruošta valstybės ir (arba) savivaldybių kontroliuojamų pelno siekiančių subjektų finansinių ataskaitų duomenų įtraukimui į valstybės ir savivaldybių ataskaitų rinkinius.

Pažymėtina, kad projekto lydimojuose raštuose nurodoma, kad per metus vidutiniškai reorganizuojama ar likviduojama apie 70 subjektų, kurių finansinės būklės ataskaitoms ir išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitoms sudaryti subjekto finansų specialistui ir vadovui nebereikėtų skirti darbo laiko.

SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS

Projektas teiktas išvadoms gauti suinteresuotoms institucijoms: ministerijoms, Valstybės kontrolei, Nacionaliniam bendrųjų funkcijų centrui.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Įvertintas Teisingumo ministerijos siūlymas papildyti projekto nuostatas pereinamojo pobūdžio nuostatomis dėl pradėtų reorganizavimo ir likvidavimo procedūrų užbaigimo, nurodant, kad jei reorganizavimo ar likvidavimo procedūra jau yra pradėta ir yra parengta subjekto finansinė ataskaita pagal paskutinio mėnesio, buvusio iki sprendimo reorganizuoti ar likviduoti priėmimo dienos duomenis, tai neturi įtakos reorganizavimo ar likvidavimo pabaigos finansinės ataskaitos, kuri dar nėra parengta, jei reorganizavimas ar likvidavimas nėra baigtas, parengimui.

Projektas patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės ir Ekonomikos politikos grupės pastabas.

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė projektui pastabų ir siūlymų neturi.

Projektas svarstytas 2023 m. lapkričio 15 d. tarpinstituciniame pasitarime. Pastabų neišsakyta.

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Numatytas svarstymo Seime mėnuo – spalio. Projekto rengėjai nurodo, kad siekiant tinkamai pasirengti valstybės ir (arba) savivaldybių kontroliuojamų pelno siekiančių subjektų finansinių ataskaitų duomenų įtraukimui į valstybės ir savivaldybių ataskaitų rinkinius, projektas turi būti priimtas Seime iki 2023 m. gruodžio 31 d.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Tautvydas Brazdžiūnas

Ekonomikos politikos grupė, patarėjas